

Openbrondepten met een zakenneus

- zaterdag 31 oktober 2009

geld verdienen met gratis software

Geld verdienen door software gratis weg te geven? Het zakelijke concept achter openbronsoftware klinkt absurd, maar het blijkt perfect mogelijk. Fabien Pinckaers van OpenERP en Dries Buytaert van Drupal bewijzen het elke dag.

Het Belgische dorpje Grand-Rossière telt hooguit een paar duizend inwoners en is maar een voorschoot groot, maar in de hoofdkwartieren van softwaregiganten als SAP of Oracle weet men het gehucht maar al te goed liggen. Hier, in een 150 jaar oude boerderij houdt het Waalse bedrijfje Tiny Software zijn hoofdkwartier. De 30-jarige ceo, Fabien Pinckaers, legt er met zijn openbrondept OpenERP zijn veel grotere concurrenten danig het vuur aan de schenen.

‘OpenERP is software voor Enterprise Resource Planning’, zegt hij. ‘Met ERP-software kun je alle mogelijke bedrijfsprocessen automatiseren, gaande van orderverwerking over stockbeheer en human resources tot facturatie en ga zo maar door.’

‘Alle modules zijn met elkaar verbonden: als het systeem een bestelling door krijgt, wordt er automatisch een factuur aangemaakt en wordt de stock aangepast.’

Tot nog toe was dit soort hoogst gespecialiseerde programma's het exclusieve speelterrein van bedrijven als SAP, Oracle of Microsoft, die er dan ook een fikse prijs voor konden vragen. Tiny pakt het helemaal anders aan, OpenERP is immers openbronsoftware, wie het wil hebben kan het helemaal gratis afhalen van de website.

‘Openbron is het volledig tegenovergestelde van het klassieke softwaremodel’, legt Pinckaers uit. ‘We leggen geen enkele restrictie op wat betreft de gebruiksduur of het aantal gebruikers dat het programma mag gebruiken. Onze klanten mogen de software gratis downloaden en ook

volledig aanpassen aan hun wensen. De broncode van het programma leveren we er netjes bij. Momenteel wordt het programma ongeveer duizendmaal per dag afgehaald. Daarmee zijn we een van de meest succesvolle openbronprogramma's ter wereld.'

Klinkt geweldig, maar hoe kan een softwarebedrijf overleven door zijn producten gratis weg te geven? 'Oh, maar *open source* is zakelijk gezien een uitstekend businessmodel', lacht Pinckaers. 'Voor ons betekent het een enorme kostenverlaging, want alle aanpassingen die de klanten doen, moeten ze ook weer voor ons beschikbaar maken. Dat staat zo in de licentie en het bespaart ons hopen werk. De inkomsten halen we uit service, technische bijstand en onderhoud. Als we bijvoorbeeld klanten moeten helpen om te migreren van een bestaand softwarepakket naar OpenERP, vragen we daar een vergoeding voor.'

Tiny is nu vier jaar oud en telt ongeveer zeventig medewerkers; de meeste van hen zitten in India te programmeren voor het bedrijf. Onder de klanten bevinden zich onder meer de Franse Post, Whirlpool, Atlas Copco en de Franse Ecole Nationale d'Administration. 'Dat zijn de grote namen', zegt Pinckaers. 'We hebben ook heel veel kleine klanten. De mensen kennen ons van mond-tot-mondreclame op het internet. Of via hun school, die hebben vaak geen geld voor dure softwarelicenties en zijn dus gretige afnemers van openbronsoftware.'

In de eerste helft van dit jaar heeft Tiny zo'n 600.000 euro omzet gedraaid. Echt gigantisch kun je het bedrijf dus nog niet noemen, maar de ambities zijn er. Pinckaers hoopt er tegen 2011 zowat 10,5 miljoen euro van gemaakt te hebben. Om dat mogelijk te maken, volgt er tegen het einde van dit jaar een injectie van zo'n vier miljoen durfkapitaal.

Met het succesverhaal van OpenERP stapt Pinckaers in de voetsporen van zijn leeftijdsgenoot Dries Buytaert. De Antwerpenaar is de man achter Drupal, een megapopulair softwarepakket om interactieve websites te bouwen. Het openbronprogramma werd al miljoenen keren gedownload en wordt onder meer gebruikt door Yahoo!, Britney Spears, MTV, Studio Brussel, de BBC en de Nasa. Deze week werd bekend dat zelfs de site van het Witte Huis op Drupal draait. Ook Buytaert kreeg vorig jaar een fikse berg geld van durfkapitalisten, zowat zeven miljoen dollar.

In een interview met *De Standaard* gaf hij toen toe dat hij nog geen cent aan zijn software verdiend had, hoewel een paar duizend andere mensen er hun inkomen uit halen. Om daar verandering in te brengen, richtte hij een eigen bedrijf op, Acquia.

'Het is de bedoeling van Acquia om Drupal nog verder te laten groeien', aldus de programmeur. 'Ik sta nog altijd achter het idee van openbronsoftware en achter de duizenden mensen die aan Drupal hebben bijgedragen. Maar we gaan vanuit Acquia beter kunnen concurreren. Heel wat grote gebruikers verwachten extra ondersteuning en extra software en service-afspraken. Met een legertje onbetaalde vrijwilligers is dat bijna onmogelijk te behappen. Veel ondernemingen vinden het ook veiliger om met een "echt" bedrijf in zee te gaan.'

Een instituut als het Witte Huis als referentie kunnen opgeven, is uiteraard een opsteker vanjewelste. Buytaert reageerde dan ook uitermate enthousiast. 'Dit is een grote dag voor Drupal en voor open source in de overheid', schrijft hij op zijn blog. 'Volgens mij past Drupal perfect bij president Obama's streven naar een open en transparante overheid. Het sluit ook aan bij zijn streven om kosten te beperken en snel resultaten te boeken. Met andere woorden, Drupal en de Amerikaanse overheid passen perfect bij elkaar.'

Frederic Petitjean